

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2015. június 18.*

„Fellebbezés — Közös kül- és biztonságpolitika — A Fehérorosz Köztársasággal szemben hozott korlátozó intézkedések — Elfogadhatóság — Keresetindítási határidő — Költségmentesség — Halasztó hatály — Hatékony bírói jogvédelem — Védelemhez való jog — Az arányosság elve”

A C-535/14. P. sz. ügyben,

Vadzim Ipatau (lakóhelye: Minszk [Fehéroroszország], képviseli: M. Michalauskas ügyvéd)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. november 24-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselek: F. Naert és B. Driessen, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda, A. Rosas (előadó), Juhász E. és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével V. Ipatau az Európai Unió Törvényszéke 2014. szeptember 23-i Ipatau kontra Tanács ítéletének (T-646/11, EU:T:2014:800, a továbbiakban: megtámadott ítélet) a hatályon kívül helyezését kéri, amellyel a Törvényszék elutasította a következő jogi aktusok fellebbezőt érintő részében történő megsemmisítése iránti keresetét:
 - a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/639/KKBP határozat módosításáról szóló, 2011. október 10-i 2011/666/KKBP tanácsi határozat (HL L 265., 17. o.);
 - a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikke (1) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2011. október 10-i 1000/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 265., 8. o.);
 - a Tanács 2011. november 14-i levele, amellyel elutasította a fellebbező nevének az egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/639/KKBP tanácsi határozat módosításáról szóló, 2011. január 31-i 2011/69/KKBP tanácsi határozatból (HL L 28., 40. o.) való törlése iránti kérelmét (a továbbiakban: 2011. november 14-i levél);
 - a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2011. január 31-i 84/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 28., 17. o.; helyesbítés: HL L 102., 44. o.);
 - a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2012. október 15-i 2012/642/KKBP tanácsi határozat (HL L 285., 1. o.), és
 - a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikke (1) bekezdésének végrehajtásáról szóló, 2012. november 6-i 1017/2012/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 307., 7. o.).

A jogvita előzményei

- 2 A Törvényszék az alábbiak szerint foglalja össze a jogvita előzményeit:
 - „1 A felperes, Vadzim Ipatau fehérorosz állampolgár, aki a központi választási bizottság (a továbbiakban: KVB) alelnöke.
 - 2 Az egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről, és a 2004/661/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. április 10-i 2006/276/KKBP tanácsi közös álláspontból (HL L 101., 5. o.) kitűnik, hogy a közismert személyek fehéroroszországi eltűnését, a választásokat, a csaláson alapuló népszavazást, valamint az emberi jogoknak az e választások és népszavazás után a békés tüntetőkkel szembeni elnyomás során elkövetett súlyos megsértéseit követően az Európai Unió területére történő beutazással vagy az azon történő átutazással kapcsolatos korlátozó intézkedések elfogadásáról, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások különböző fehéroroszországi személyekkel szembeni befagyasztásáról határoztak.
 - 3 Az uniós végrehajtási rendelkezések a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2006. május 18-i 765/2006/EK tanácsi rendeletben (HL L 134., 1. o.) kerültek kifejtésre. E rendelkezéseket egymást követően többször módosították, és az említett rendelet módosított 8a. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy amennyiben az Európai Unió Tanácsa úgy határoz, hogy valamely természetes vagy jogi személyt, szervezetet vagy szervet a 2. cikk (1) bekezdésében említett intézkedések hatálya alá von, ennek megfelelően módosítja az azon jegyzéket tartalmazó mellékletet, amelybe e személyt felvették.

- 4 A 2006/276 közös álláspont módosításáról, valamint a 2008/844/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 6-i 2009/314/KKBP tanácsi közös álláspont (HL L 93., 21. o.) 2010. március 15-ig meghosszabbította a 2006/276 közös álláspontban előírt korlátozó intézkedéseket. Mindazonáltal – az egyes személyek 1999 és 2000 közötti eltűnésében szerepet játszó személyek és a KVB elnöke kivételével – 2009. december 15-ig felfüggesztették az egyes fehérorosz vezetőkre vonatkozó utazási korlátozásokat.
- 5 2009. december 15-én a Tanács elfogadta a 2006/276 közös álláspontban meghatározott, egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedések meghosszabbításáról, valamint a 2009/314 közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/969/KKBP határozatot (HL L 332., 76. o.). A Tanács 2010. október 31-ig meghosszabbította mind a 2006/276 közös álláspontban előírt korlátozó intézkedéseket, mind pedig az egyes fehérorosz vezetőkre vonatkozó utazási korlátozások felfüggesztését.
- 6 A Tanács a 2006/276 közös álláspont felülvizsgálatának keretében az egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2010. október 25-i 2010/639/KKBP határozattal (HL L 280., 18. o.) 2011. október 31-ig megújította mind a 2006/276 közös álláspontban előírt korlátozó intézkedéseket, mind pedig az egyes fehérorosz vezetőkre vonatkozó utazási korlátozások felfüggesztését.
- 7 A Tanács a [...] 2011/69/KKBP határozattal úgy határozott, hogy tekintettel a 2010. december 19-i fehéroroszországi elnökválasztáson elkövetett csalásokra és a politikai ellenzékkal, a civil társadalommal és a független média képviselőivel szemben tanúsított erőszakos rendőri fellépésre, az utazási korlátozások felfüggesztését vissza kell vonni, valamint egyéb korlátozó intézkedéseket kell végrehajtani. A 2010/639 határozat 1. cikkének (1) bekezdését a következőképpen egészítette ki:
- »d) a IIIA. mellékletben felsorolt és a hozzájuk kapcsolódó személyek, akik felelősek a 2010. december 19-i fehéroroszországi elnökségi választások során a nemzetközi választási normák megsértéséért és a civil társadalommal és a demokratikus ellenzékkal szembeni kemény rendőrségi intézkedésekért.«
- 8 A 2011/69 határozat a 2010/639 határozat 2. cikkét a következőképpen váltotta fel:
- »2. cikk
- (1) Be kell fagyasztani
- [...]
- b) a 2010. december 19-i elnökválasztásokhoz [helyesen: fehéroroszországi] kapcsolódóan a nemzetközi választási normák megsértéséért, valamint a civil társadalommal és a demokratikus ellenzékkal szembeni kemény rendőrségi intézkedésekért felelős személyekhez, továbbá a IIIA. mellékletben felsorolt, az ezen személyek környezetéhez tartozó [helyesen: ezen személyekkel összeköttetésben álló] természetes és jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást.
- [...]«
- 9 A felperes neve a 2011/69 határozat V. mellékletében került említésre, amely határozat a IIIA. melléklettel egészíti ki a 2010/639 határozatot [III A. melléklet, az 1. cikk (1) bekezdésének d) pontjában és a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett személyek jegyzéke]. A felperes nevét – amely a 10. pontban szerepel – a következő pontosítás kíséri: »a [KVB] alelnöke«.

10 A [84/2011] végrehajtási rendelet többek között a 765/2006 rendelet 2. cikkét váltotta fel a következő szöveggel:

»2. cikk

(1) Az I. vagy az IA. mellékletben felsorolt természetes és jogi személyekhez, szervezetekhez és szervekhez tartozó, tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást be kell fagyasztani.

(2) Az I. vagy az IA. mellékletben felsorolt természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére vagy javára – sem közvetlenül, sem közvetve – semmiféle pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás nem bocsátható.

[...]

(5) Az IA. melléklet a módosított 2010/639[...] határozat 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett természetes és jogi személyeket, szervezeteket és szerveket tartalmazza.«

11 A 84/2011 végrehajtási rendelet II. mellékletével (a 765/2006 rendelet IA. melléklete, amely tartalmazza a 2. cikk (1), (2) és (5) bekezdésében említett természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek jegyzékét) felvette a felperes nevét a fenti 9. pontban szereplő pontosítással.

12 2011. február 2-án közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a 2011/69 határozatban és a 84/2011 végrehajtási rendeletben előírt intézkedések hatálya alá tartozó személyek részére szóló értesítést (HL C 33., 17. o.).

13 A felperes a 2011. szeptember 2-i levélben azt kérte a Tanácstól, hogy utóbbi vizsgálja felül nevének az érintett jegyzékekbe történt felvételét.

14 A 2011. november 14-i levélben a Tanács elutasította e felülvizsgálat iránti kérelmet [...], és úgy vélte, hogy a felperessel szemben elfogadott korlátozó intézkedések igazoltak voltak. A Tanács e levélhez egy új határozatot és egy új végrehajtási rendeletet csatolt.

15 E tekintetben a Tanács csatolta a [2011/666] határozatot, amelyben a fenti 9. pontban megjelölt, felperest érintő pontosítást a következő megjegyzéssel váltotta fel:

»A [KVB] alelnöke. A [KVB] tagjaként másokkal együtt felelős a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztáson való megsértéséért.«

16 A Tanács a[z] [1000/2011] végrehajtási rendeletet is csatolta, amellyel a fenti 9. pontban megjelölt pontosítást szintén felváltotta a 2011/666 határozatban szereplő és a fenti 15. pontban megjelölt ugyanazon megjegyzés.

17 2011. október 11-én az *[Európai Unió Hivatalos Lapjában]* közzétették a 2011/666 határozattal módosított, a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/639 határozatban és a 999/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelettel végrehajtott, a Fehéroroszországra vonatkozó korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006 rendeletben előírt korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek részére szóló értesítést (HL C 299., 4. o.).

18 A Tanács a [2012/642] határozattal 2013. október 31-ig meghosszabbította a hatályban lévő korlátozó intézkedéseket, és a 2010/639 határozattal előírt ezen intézkedéseket egyetlen jogszabályba csoportosította. Az említett határozat 3. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

«A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozzák az alábbi személyek területükre történő belépését vagy azon való átutazását:

- a) akik felelősek az emberi jogok súlyos megsértéséért vagy a civil társadalom és a demokratikus ellenzék elnyomásáért, illetve akik tevékenysége egyéb módon komolyan aláássa a demokráciát és a jogállamiságot Fehéroroszországban, valamint a velük kapcsolatban álló személyek;
- b) akik hasznot húznak a Lukasenko-rezsimből, vagy támogatják azt;

a mellékletben felsoroltak szerint.«

19 A 2012/642 határozat 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

»Be kell fagyasztani minden olyan pénzeszközt és gazdasági erőforrást, amely az alábbiakhoz tartozik, azok tulajdonában vagy birtokában van, vagy ellenőrzése alatt áll:

- a) azon személyek, szervezetek és szervek, akik vagy amelyek felelősek az emberi jogok súlyos megsértéséért vagy a civil társadalom és a demokratikus ellenzék elnyomásáért, illetve akik vagy amelyek tevékenysége egyéb módon komolyan aláássa a demokráciát és a jogállamiságot Fehéroroszországban, vagy azok a természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek, akik vagy amelyek velük kapcsolatban állnak, továbbá azon jogi személyek, szervezetek, vagy szervek, amelyek az említettek tulajdonában vannak vagy irányítása alatt állnak;
- b) azon természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek, akik vagy amelyek hasznot húznak a Lukasenko-rezsimből vagy azt támogatják, valamint azon jogi személyek, szervezetek, vagy szervek, amelyek az említettek tulajdonában vannak vagy irányítása alatt állnak,

a mellékletben felsoroltak szerint.«

20 A 2012/642 határozat mellékletében (a 3. cikk (1) bekezdésében és a 4. cikk (1) bekezdésében említett személyek jegyzéke) a felperes nevét – amely a 66. pontban szerepel – a következő megjegyzéssel vették fel:

»A [KVB] alelnöke. A [KVB] tagjaként felelős a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztásokon való megsértéséért.«

21 A 2012. november 6-i 1014/2012/EU rendelettel (HL L 307., 1. o.) a Tanács módosította a 765/2006 rendeletet. Ez utóbbi rendelet 2. cikkét a következő szöveg váltotta fel:

»(1) Be kell fagyasztani minden olyan pénzeszközt és gazdasági erőforrást, amely az I. mellékletben felsorolt természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez és szervekhez tartozik, vagy azok tulajdonában, birtokában vagy ellenőrzése alatt áll.

(2) Az I. mellékletben felsorolt természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére vagy javára – sem közvetlenül, sem közvetve – semmiféle pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás nem bocsátható.

(3) Tilos a tudatos és szándékos részvétel az olyan tevékenységekben, amelyek közvetett vagy közvetlen célja vagy hatása az (1) és (2) bekezdésben említett műveletek [helyesen: intézkedések] megkerülése.

(4) Az I. melléklet azokat a természetes és jogi személyeket, szervezeteket és szerveket [helyesen: azon természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek jegyzékét] tartalmazza, akiknek vagy amelyeknek az emberi jogok súlyos megsértéséért, valamint a civil társadalmat és a demokratikus ellenzéket sújtó elnyomásért való felelősségét a Tanács megállapította a [...] 2012/642 [...] határozat 4. cikke (1) bekezdése a) pontja alapján, illetve akik vagy amelyek tevékenysége egyéb módon jelentős mértékben aláássa a demokráciát és a jogállamiságot Fehéroroszországban, vagy bármely, velük kapcsolatban álló természetes és jogi személyt, szervezetet, illetve szervet, csakúgy mint azok tulajdonában vagy irányítása alatt álló jogi személyeket, szervezeteket és szerveket.

(5) Az I. melléklet azokat a természetes és jogi személyeket, szervezeteket és szerveket [helyesen: azon természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek jegyzékét is] tartalmazza, akiket vagy amelyeket a 2012/642[...] határozat 4. cikke (1) bekezdése b) pontjának megfelelően a Tanács a Lukasenko-rezsimből hasznat húzó, illetve azt támogató személyekként és szervezetekként azonosított, csakúgy mint az azok tulajdonában vagy irányítása alatt álló jogi személyeket, szervezeteket és szerveket.«

- 22 Egyébiránt az 1014/2012 rendelettel a módosított 765/2006 rendeletben az »I. és IA. és IB. melléklet[ekre]« vagy az »I. melléklet[re] vagy IA. melléklet[re]« való hivatkozást az »I. melléklet[re]« való hivatkozás váltotta fel.
- 23 A Tanács a[z] [1017/2012] végrehajtási rendelettel a 765/2006 rendelet I., IA. és IB. mellékletének a szövegét egyetlen melléklettel váltotta fel. Ez utóbbi melléklet 66. pontjában a felperes nevét a fenti 20. pontban megjelölttel azonos megjegyzés követi.
- 24 2012. november 7-én az [*Európai Unió Hivatalos Lapjában*] közzétették a 2012/642 határozatban, valamint az 1014/2012 rendelettel és az 1017/2012 végrehajtási rendelettel előírt korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek részére szóló értesítést (HL C 339., 9. o.).”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 3 A Törvényszék Hivatalához 2011. december 11-én benyújtott beadvánnyal a felperes a Törvényszék eljárási szabályzatának 94. és 95. cikke alapján költségmentesség iránti kérelmet nyújtott be azért, hogy a Tanáccsal szemben a 2011/69 határozat, a 2011/666 határozat, a 84/2011 végrehajtási rendelet, valamint az 1000/2011 végrehajtási rendelet őt érintő részében történő megsemmisítése iránt keresetet terjesszen elő.
- 4 A Törvényszék hatodik tanácsának elnöke a CD kontra Tanács végzéssel (T-646/11 AJ, EU:T:2012:279) engedélyezte a felperes részére a költségmentességet.
- 5 A Törvényszék Hivatalához 2012. június 27-én benyújtott keresetlevéllel a felperes a 2011/666 határozat, az 1000/2011 végrehajtási rendelet, valamint a 2011. november 14-i levél megsemmisítése iránt keresetet terjesztett elő. Ezt követően a felperes kiterjesztette kereseti kérelmeit, és a 2012/642 határozat, valamint az 1017/2012 végrehajtási rendelet megsemmisítését is kérte.
- 6 A Törvényszék mindenekelőtt megvizsgálta az összes megsemmisíteni kért jogi aktus tekintetében a keresetindítási határidő tiszteletben tartását. Mivel úgy ítélte meg, hogy a 2011/666 határozat és az 1000/2011 végrehajtási rendelet megsemmisítése iránti kérelmet a keresetindítási határidőn belül nyújtották be, a kereset elfogadhatóságáról határozott, amennyiben azt a 2011. november 14-i levéllel

szemben terjesztették elő. Miután a Törvényszék megvizsgálta a költségmentesség iránti kérelmet, a megtámadott ítélet 58. pontjában úgy ítélte meg, hogy nem tekinthető úgy, hogy a felperes a költségmentesség iránti kérelmében egyértelműen olyan jogi aktusként említette a 2011. november 14-i levelet, amelyre az előterjesztendő keresetnek vonatkoznia kell.

- 7 A 2011. november 14-i levéllel szembeni kereset előterjesztésére nyitva álló határidő tehát a költségmentesség iránti kérelem benyújtásával a Törvényszék eljárási szabályzata 96. cikkének 4. §-a alapján nem került felfüggesztésre. Következésképpen mivel a keresetet 2012. június 27-én, tehát az e levél közlésének az időpontját követő több mint hét hónappal később terjesztették elő, a Törvényszék ebből azt a következtetést vonta le, hogy azt az EUMSZ 263. cikkben és az eljárási szabályzat 102. cikkének 1. és 2. §-ában előírt határidők lejártát követően terjesztették elő.
- 8 Keresetének alátámasztása érdekében V. Ipatau öt jogalapot hozott fel, amelyek először az indokolás elégtelenségén és a védelemhez való jog megsértésén, másodszor a felelősség és a korlátozó intézkedés kollektív jellegén, harmadszor „a jogi tényező hiányán”, negyedszer mérlegelési hibán, ötödször pedig az arányosság elve tiszteletben tartásának a hiányán alapulnak. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy e jogalapok közül egyik sem volt megalapozott, következésképpen elutasította a keresetet.

A felek kérelmei

- 9 Fellebbezésében V. Ipatau azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - hozzon végleges határozatot a jogvitában, vagy utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé határozathozatalra, és
 - kötelezze a Tanácsot a költségek viselésére, beleértve a Törvényszék előtt felmerült költségek viselését.
- 10 A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
 - kötelezze a fellebbezőt a Tanács költségeinek a viselésére.

A fellebbezésről

A hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértésére alapított első jogalapról

A felek érvei

- 11 Első jogalapjával V. Ipatau azt állítja, hogy a Törvényszék – mivel úgy ítélte meg, hogy a kereset elfogadhatatlan, amennyiben azt a 2011. november 14-i levéllel szemben terjesztette elő – megsértette a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot.
- 12 V. Ipatau vitatja a megtámadott ítélet 58–60. pontját. Először is azt állítja, hogy a jogi aktusokat hatékony érvényesülésük érvényre juttatásával kell értelmezni, következésképpen a 2011. december 11-i költségmentesség iránti kérelmet úgy kell értelmezni, hogy az szükségszerűen a 2011. november 14-i levél megsemmisítésére irányult. Másodszor arra hivatkozik, hogy a költségmentesség iránti kérelmének a megfogalmazásakor nem segítette jogi tanácsadó.

- 13 A Tanács úgy véli, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot azzal, hogy kizárta e levelet a fellebbező költségmentesség iránti kérelmének a hatálya alól. Azt állítja, hogy az a tény, hogy V. Ipatau maga fogalmazta meg a költségmentesség iránti kérelmet, nem változtathat a kereset elfogadhatóságának a feltételein. A Tanács a költségmentesség iránti kérelemnek magára a szövegére hivatkozik, és emlékeztet arra, hogy a fellebbező a Fehérorosz Köztársaság Nemzeti Jogalkotási és Jogi Kutatási Központjának az igazgatójaként rendelkezett bizonyos jogi ismerettel, ami kitűnt az e kérelemben megfogalmazott, különösen jól kifejtett jogi érvelésből.

A Bíróság álláspontja

- 14 Először is emlékeztetni kell arra, hogy sem a hatékony bírói jogvédelemhez való jogra, sem pedig a meghallgatáshoz való jogra nincs kihatással az eljárási határidőkkel kapcsolatos uniós szabályozások szigorú alkalmazása, amely az állandó ítélkezési gyakorlat szerint megfelel a jogbiztonság követelményének, és annak, hogy az igazságszolgáltatásban el kell kerülni minden hátrányos megkülönböztetést vagy önkényes eljárást (lásd: Page Protective Services kontra SEAE végzés, C-501/13 P, EU:C:2014:2259, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 15 A Törvényszék eljárási szabályzata 96. cikkének 4. §-a előírja, hogy az eljárási határidőkkel kapcsolatos szabályoktól eltérően a költségmentesség iránti kérelem benyújtása felfüggeszti a keresetindítás határidejét az e kérelemről hozott végzés vagy – ha maga az érdekelt nem javasolt ügyvédet, vagy ha választása nem fogadható el – a kérelmező képviselétével megbízott ügyvédet kijelölő végzés közléséig.
- 16 A megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának – amennyiben azt a 2011. november 14-i levéllel szemben terjesztették elő – a vizsgálatok a Törvényszéknek értelmeznie kellett a V. Ipatau által 2011. december 11-én benyújtott költségmentesség iránti kérelmet annak ellenőrzése érdekében, hogy az említett levél a tervezett kereset tárgyat képezte-e.
- 17 A Törvényszék a megtámadott ítélet 55. pontjában idézte a 2011. november 14-i levelet említő költségmentesség iránti kérelem szövegét. Ezen ítélet 56. pontjában a költségmentesség iránti kérelem tárgyát is megismételte, és kifejtette, hogy e kérelem a 2011/69 határozat, a 84/2011 végrehajtási rendelet, a 2011/666 határozat és az 1000/2011 végrehajtási rendelet megsemmisítésére irányult. A Törvényszék az említett ítélet 57. pontjában a költségmentesség iránti kérelemmel összefüggésben elemezte a 2011. november 14-i levél említését, valamint elemezte e kérelmet. E tekintetben a Törvényszék megállapította, hogy a felperes az említett levelet kizárólag a „kereset tárgya” részben kifejtett jogalapokkal és fontosabb érvekkel kapcsolatos fejtegetéseiben említette, valamint hogy ezt csak az első jogalap ismertetésének a középső részében tette, mivel a két másik jogalap keretében ugyanezen levél nem került említésre. A Törvényszék azt is hangsúlyozta, hogy noha a három jogalap kifejezetten az említett határozatokra és végrehajtási rendeletekre vonatkozott, nem ez az eset állt fenn a 2011. november 14-i levél tekintetében.
- 18 E megállapításokra tekintettel a Törvényszék téves jogalkalmazás nélkül következtetett a megtámadott ítélet 58. pontjában arra, hogy nem tekinthető úgy, hogy a felperes a költségmentesség iránti kérelmében olyan jogi aktusként említette a 2011. november 14-i levelet, amelyre az előterjesztendő keresetnek vonatkoznia kell.
- 19 Azon érvet illetően, amely szerint a 2011. december 11-i költségmentesség iránti kérelmet úgy kell értelmezni, hogy az szükségszerűen a 2011. november 14-i levél megsemmisítésére irányult, emlékeztetni kell arra, hogy a Tanács e levéllel elutasította V. Ipatau azon személyek jegyzékeibe történő felvételének a felülvizsgálata iránti kérelmét, akik, illetve amelyek a 2011/69 határozat és a 84/2011 végrehajtási rendelet által előírt korlátozó intézkedések tárgyát képezik. Az említett levél szintén tartalmazta a 2011/666 határozatot és az 1000/2011 végrehajtási rendeletet.

- 20 Márpedig a fellebbező a költségmentesség iránti kérelmet a 2011/69 határozat, a 84/2011 végrehajtási rendelet, a 2011/666 határozat és az 1000/2011 végrehajtási rendelet megsemmisítése iránti keresetének az előterjesztése érdekében nyújtotta be. E költségmentesség iránti kérelem egyértelmű, pontos és jogilag alátámasztott megfogalmazására tekintettel a Törvényszék számára semmilyen tényező nem engedett arra következtetni, hogy az említett kérelemnek szükségszerűen vonatkoznia kellett ezenfelül a 2011. november 14-i levél megsemmisítésére.
- 21 Ami azt az érvet illeti, amely szerint V. Ipataut a költségmentesség iránti kérelmének a megfogalmazásakor nem segítette jogi tanácsadó, meg kell állapítani, hogy a V. Ipatau által megfogalmazott költségmentesség iránti kérelem egyértelmű, pontos és jogilag alátámasztott volt, ami igazolja a jog területén való jártasságát.
- 22 E tényezők összességéből következik, hogy az első jogalap nem megalapozott, és azt el kell utasítani.

A 2012/642 határozatot és az 1017/2012 végrehajtási rendeletet illetően a védelemhez való jog megsértésére alapított második jogalapról

A felek érvei

- 23 Második jogalapjával V. Ipatau arra hivatkozik, hogy a Törvényszék annak a megállapításával, hogy a Tanács az előzetes meghallgatása nélkül fogadhatta el a 2012/642 határozatot és az 1017/2012 végrehajtási rendeletet, megsértette a védelemhez való jogot. V. Ipatau ezért vitatja a megtámadott ítélet 80. és 81. pontját, amelyeknek a szövege a következő:

„80 Meg kell állapítani, hogy a felperest érintő indokolás 2012-ben lényegében nem változott, mivel továbbra is fennáll a felelőssége a KVB alelnökeként és tagjaként a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztáson való megsértéséért.

81 Arra kell tehát következtetni, hogy a felperes által e tekintetben kifejtett kifogások – elfogadhatóságuk vizsgálatának a szükségessége nélkül – mindenképpen megalapozatlanok, mivel a Tanácsnak nem kellett a felperessel közölnie a terhére rótt bizonyítékokat, valamint lehetőséget biztosítani számára a meghallgatáshoz a 2012/642 határozat és az 1017/2012 végrehajtási rendelet elfogadását megelőzően.”

- 24 A fellebbező arra hivatkozik, hogy a szóban forgó jogi aktusok indokolása változásának a hiánya nem mentesítheti a Tanácsot az érintett véleménye beszerzésének a kötelezettsége alól, ily módon lehetőséget adva számára ahhoz, hogy naprakésszé tegye helyzetét, valamint az őt érintő információkat. Megállapítja, hogy a 2012/642 határozat a (8) preambulumbekzdésében a 2012. szeptember 23-i parlamenti választásokra vonatkozik annak a megjelölésével, hogy azok „sem bizonyultak összeegyeztethetőnek a nemzetközi normákkal”, miközben azok az indokok, amelyek miatt felvették a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek jegyzékébe, „a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztáson való megsértés[ét]” érintik.
- 25 A Tanács vitatja ennek a jogalapról a megalapozottságát.

A Bíróság álláspontja

- 26 A Törvényszék a megtámadott ítélet 75. és 76. pontjában – anélkül, hogy tévesen alkalmazta volna a jogot – emlékeztetett azon ítélkezési gyakorlatra, amely szerint valamely személy vagy szervezet nevének a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek vagy szervezetek jegyzékében történő fenntartására vonatkozó határozat elfogadásának keretében a Tanácsnak tiszteletben kell tartania az e személy vagy e szervezet előzetes meghallgatáshoz való jogát, amikor nevének a jegyzékben történő

fenntartására vonatkozó határozatban vele szemben új bizonyítékokat vesz figyelembe, nevezetesen olyan bizonyítékokat, amelyek nem szerepeltek a nevének az e jegyzékbe történő felvételére vonatkozó eredeti határozatban (lásd ebben az értelemben különösen: Franciaország kontra People's Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62. és 63. pont).

- 27 Ahogy azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 80. pontjában joggal megállapította, a fellebbezőnek a szóban forgó korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékében történő fenntartásának az indokai 2012-ben lényegében nem változtak. Az összes jogi aktusból – amelyeknek a megsemmisítését a fellebbező a Törvényszék előtt kérte – kitűnik ugyanis, hogy V. Ipataunak továbbra is fennállt a felelőssége a KVB alelnökeként és tagjaként a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztáson való megsértéséért.
- 28 Mindenesetre – ahogy arra a Tanács hivatkozott – a fellebbező már nyújtott be észrevételeket a Tanácshoz, és ezért tudta, hogy e joggal állandó jelleggel rendelkezik, szükségszerűen pedig a Fehérorosz Köztársasággal szemben elfogadott korlátozó intézkedések időszakos felülvizsgálata során azok lehetséges meghosszabbítása érdekében.
- 29 E tényezők összességéből következik, hogy a második jogalap nem megalapozott, és azt el kell utasítani.

A megsemmisíteni kért jogi aktusokban foglalt indokok elégséges jellegét illető téves jogalkalmazásra alapított, harmadik jogalapról

A felek érvei

- 30 V. Ipatau harmadik jogalapjával azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak a megállapításával, hogy a Tanács nem követett el mérlegelési hibát, amikor úgy vélte, hogy a fellebbezőnek a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek jegyzékébe történő felvételét igazoló indokok megalapozottak voltak. Ezért vitatja a megtámadott ítélet 143. és 144. pontját. A megtámadott ítélet 138–140. és 142–144. pontja a következőképpen szól:

„138A felperes nem a KVB alelnökekénti minőségét vitatja, hanem lényegében a szerepét és befolyását, valamint általánosabban a KVB szerepét és befolyását az elnökválasztások lebonyolításában.

139 A felperes ellenben vitatja nevének a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékébe történő felvételét azzal az indokkal, hogy a Tanács téves következtetéseket vont le a[z] [Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)] kérdéses jelentéséből.

140 Márpedig mindenekelőtt úgy látszik, hogy noha a Tanács úgy tűnik, hogy a kérdéses EBESZ-jelentésre alapozott, az említett jelentés következtetéseit nem cáfolják – ahogy azt a Tanács hangsúlyozza – az Európa Tanácshoz hasonló intézmények. E tekintetben az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2011. január 27-i 1790. (2011) számú határozatából, valamint az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsának 2011. június 15-i 17/24 határozatából kitűnik, hogy a 2010. decemberi fehéroroszországi elnökválasztás nem szabályszerűen zajlott le, mivel a jelölteket letartóztatták, és a választást követő hónapban megtorlás zajlott. Az a tény, hogy a Független Államok Közössége (FÁK) jóváhagyta a 2010-es fehéroroszországi elnökválasztást, e jelentés tartalmának az e tekintetben történő vitatásához nem elegendő.

[...]

142 Továbbá jóllehet a KVB a választójog alkalmazása tekintetében nem az egyetlen felelős, ez nem jelenti azt, hogy semmilyen felelősséget nem visel a 2010. decemberi elnökválasztás lebonyolításáért. A kérdéses EBESZ-jelentésből kitűnik – és a felek azt nem vitatják –, hogy a KVB a választásokért felelős közigazgatásban a legmagasabb szintű közigazgatási szerv. Különösen

jelentős szerepet játszik az elnökválasztásokon a jelöltek listájának az összeállítása, a választásokért felelős közigazgatásban az alsóbb szintű közigazgatási szervek felülvizsgálata, a választási kampány lebonyolításának az ellenőrzése, a panaszok kezelése, a különböző alsóbb szintű választási bizottságok, valamint a helyi közigazgatás által hozott határozatokkal szembeni jogorvoslatok, és általánosabban a választásokon a különböző jelöltek által előterjesztett jogorvoslatok tekintetében.

- 143 Márpedig a kérdéses EBESZ-jelentés hangsúlyozza a »választás szervezésében a függetlenség és a pártatlanság hiányát, az egyenlőtlen feltételeket, a média cselekvési szabadságát korlátozó környezetet, valamint a választási folyamat kulcsfontosságú szakaszaiban az átláthatóság folyamatos hiányát«. E jelentésből egyaránt kitűnik, hogy a választások felügyeletét és ellenőrzését nyilvánvalóan nem végezték megfelelő módon. A KVB tekintetében hiányzott a függetlenség, a pártatlanság és a kollegialitás, valamint utóbbi anélkül jelentette be a Lukasenko elnök megválasztását kihirdető hivatalos eredményeket, hogy bármilyen formában közzétette volna a részletes eredményeket.
- 144 Végül nem vitatott, hogy a felperes a KVB alelnökekénti minőségében személyesen részt vett annak tevékenységeiben. Nem tűnik úgy, hogy valamikor is elhatárolódott volna a KVB munkájától, hogy a legkisebb tiltakozást, fenntartást vagy árnyaltabb véleményeltérést tanúsította volna az e bizottság által végzett munkával kapcsolatban a 2010. decemberi elnökválasztást illetően, miközben a KVB teljes mértékben jóváhagyta e választások lebonyolítását.”
- 31 A fellebbező emlékeztet a Bizottság és társai kontra Kadi ítéletre (C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. és 121. pont), amely szerint a Tanácsnak kell azon indokok megalapozottságára vonatkozó bizonyítékot szolgáltatni, amelyeken valamely személynek a szankciókkal érintett személyek jegyzékébe történő felvételére vagy a jegyzékben történő fenntartására vonatkozó határozat alapul, valamint a Tay Za kontra Tanács ítéletre (C-376/10 P, EU:C:2012:138, 71. pont), amellyel a Bíróság elítélte minden vélelmet vagy valamely személynek az ilyen jegyzékbe pusztán az általa más személyekkel ápolt kapcsolatokra való hivatkozással történő felvételét. A fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak a megállapításával, hogy a vitatott jogi aktusok indokai elegendőek voltak felelősségének a megállapításához a nemzetközi választási normáknak a 2010. december 19-i elnökválasztáson való megsértéséért. E tekintetben V. Ipatau arra hivatkozik először is, hogy nem volt indok arra, hogy elhatárolódjon a KVB munkájától.
- 32 Másodszor arra hivatkozik, hogy nem állítható az, hogy a KVB hozzájárult a 2010. december 19-i választás eredményeinek a meghamisításához, miközben a választások érvényességének a megkérdőjelezésére irányuló egyetlen jogorvoslatot terjesztettek elé, amelynek tekintetében ezenfelül a legfelsőbb bíróság – nem pedig a KVB – feladata végső fokon eljárni. Egyébiránt nem róható fel a KVB-nek az olyan választás eredményeinek a jóváhagyása, ahol a jelöltek 90%-a elfogadta az eredményeket.
- 33 Harmadszor a fellebbező vitatja az EBESZ által a jelentésében feltárt, és a megtámadott ítélet 143. pontjában kifejtett kritikákat, miközben a Törvényszék nem tudta megvizsgálni a KVB határozatait.
- 34 A Tanács emlékeztet az intézmények jogi aktusainak az indokolására vonatkozó ítélkezési gyakorlatra, és arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 97–103. pontjában nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor az indokolási kötelezettség megsértésére alapított megsemmisítési jogalapot vizsgálgta.
- 35 A Tanács szintén megvizsgálja a V. Ipatauval szemben elfogadott intézkedések megalapozottságának, valamint az ezen intézkedések alapjául szolgáló tényekkel kapcsolatos bizonyítéknak a kérdését. Emlékeztet arra, hogy az első fokon benyújtott beadványaiban leírta a KVB több olyan cselekményét, amelyek megsértették a nemzetközi választási normákat, valamint a fellebbező szerepét e tekintetben.

Egyébiránt megállapítja, hogy jóllehet csak egyetlen jelölt vitatta a választások eredményeit, hét másik jelöltet a fehérorosz biztonsági szolgálatok a választások végén fogvatartottak, következésképpen nem volt lehetőségük arra, hogy a választások eredményeit vitassák.

- 36 A Tanács hangsúlyozza, hogy a fehérorosz választási rendszer csak a fellebbezőhöz hasonló magas rangú állami tisztviselők lojális együttműködésének köszönhetően működhet. Úgy véli, hogy a fellebbező a rezsim magas rangú tisztviselőjeként a Bíróság által a Tay Za kontra Tanács ítéletben (C-376/10 P, EU:C:2012:138) figyelembe vett értelemben összeköttetésben állt a fehérorosz kormánnyal. Ebből az következik, hogy a Tanács az általa elfogadott határozatok indokolásában szorítkozhatott a fellebbező és a kormány közötti ezen kapcsolatnak a kifejtésére.

A Bíróság álláspontja

- 37 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk által előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ítélet, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67. pont). Valamely határozat indokolása ugyanis azon indokok egyértelmű kifejezéséből áll, amelyeken e határozat alapszik. Ha ezen indokok hibában szenvednek, az a határozat érdemi jogszerűségét érintheti, de annak indokolását nem, ami megfelelő lehet annak ellenére, hogy hibás indokokat fejt ki (lásd: Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 181. pont). Ebből az következik, hogy a valamely jogi aktus megalapozottságának a vitatását célzó kifogások és érvek az indokolás hiányára vagy elégtelenségére alapított jogalap keretében nem relevánsak.
- 38 Jóllehet a fellebbező jogalapját úgy minősítette, hogy az „a vitatott jogi aktusokban előírt indokok elégséges jellegét illető téves jogalkalmazáson alapul”, meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet azon 143. és 144. pontjának a megalapozottságát vitatja, amelyekkel a Törvényszék a mérlegelési hibára alapított jogalapra válaszolt. A vitatott indokok részeinek pontos, az eljárási szabályzat 178. cikke 3. §-ának megfelelő azonosítására tekintettel mindazonáltal meg kell vizsgálni a jogalapot.
- 39 V. Ipataunak a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek jegyzékeibe történő felvétele megalapozottságának a felülvizsgálata keretében először is meg kell vizsgálni a jegyzékbe vétel általános kritériumait, másodszor V. Ipatau ilyen jegyzékbe történő felvételének az indokolását, harmadszor pedig az e jegyzékbe vétel megalapozottságára vonatkozó bizonyítékot (Anbouba kontra Tanács ítélet, C-605/13 P, EU:C:2015:247, 40. pont; Anbouba kontra Tanács ítélet, C-630/13 P, EU:C:2015:248, 41. pont).
- 40 Emlékeztetni kell arra, hogy a Tanács a korlátozó intézkedések alkalmazásához figyelembe vett általános kritériumok meghatározását illetően széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 120. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Anbouba kontra Tanács ítélet, C-605/13 P, EU:C:2015:247, 41. pont, valamint Anbouba kontra Tanács ítélet, C-630/13 P, EU:C:2015:248, 42. pont).
- 41 V. Ipatau nem hivatkozik jogi hibára e tekintetben.
- 42 V. Ipatau jegyzékbe vételének a megalapozottságára vonatkozó bizonyítékot illetően emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága megköveteli, hogy azon indokok jogszerűségének a felülvizsgálata címén, amelyeken valamely személy nevének a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékébe való felvételére vonatkozó határozat alapul, az uniós bíróság meggyőződjön arról, hogy e határozat, amely e személy tekintetében egyedi hatállyal rendelkezik, kellően biztos ténybeli alappal rendelkezik. A jelen esetben

ez magában foglalja az említett határozat alapjául szolgáló indokolásban hivatkozott tények ellenőrzését, amely folytán a bírósági felülvizsgálat nem a hivatkozott indokok absztrakt valószínűségének értékelésére korlátozódik, hanem arra irányul, hogy ezen indokok megalapozottak-e, vagy legalább azok közül egy, ugyanezen határozat alátámasztására önmagában elengedőnek tekintett indok (lásd ebben az értelemben: Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. pont; Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 73. pont; Anbouba kontra Tanács ítélet, C-605/13 P, EU:C:2015:247, 45. pont, valamint Anbouba kontra Tanács ítélet, C-630/13 P, EU:C:2015:248, 46. pont).

- 43 Először is, V. Ipatau vitatja, hogy a KVB hozzájárulhatott a 2010. december 19-i választás eredményeinek a meghamisításához, miközben kizárólag egyetlen jogorvoslatot terjesztettek elé. Ez az érv ugyanakkor nem kérdőjelezheti meg a Törvényszék által a megtámadott ítélet 142. és 143. pontjában tett ténybeli megállapításokat.
- 44 A Törvényszék ugyanis az említett pontokban megállapította egyrészt, hogy a KVB a választásokért felelős közigazgatásban a legmagasabb szintű közigazgatási szervként a panaszok kezelésétől eltérő olyan hatáskörökkel is rendelkezik, mint „jelentős szerep[...] [...] az elnökválasztásokon a jelöltek listájának az összeállítása, a választásokért felelős közigazgatásban az alsóbb szintű közigazgatási szervek felülvizsgálata, a választási kampány lebonyolításának az ellenőrzése, a panaszok kezelése, a különböző alsóbb szintű választási bizottságok, valamint a helyi közigazgatás által hozott határozatokkal szembeni jogorvoslatok [...] tekintetében”. Másrészt úgy vélte, hogy „a választások felügyeletét és ellenőrzését nyilvánvalóan nem végezték megfelelő módon”, és hogy a „KVB tekintetében hiányzott a függetlenség, a pártatlanság és a kollegialitás, valamint [hogy] anélkül jelentette be a Lukasenکو elnök megválasztását kihirdető hivatalos eredményeket, hogy bármilyen formában közzétette volna a részletes eredményeket”.
- 45 Másodszor V. Ipatau vitatja, hogy volt indok arra, hogy elhatárolódjon a KVB munkájától. Márpedig tekintettel arra, hogy V. Ipatau nem határoz meg a Törvényszék részéről téves jogalkalmazást a 2010. december 19-i elnökválasztás keretében a KVB-nek a nemzetközi választási normák megsértéséért való felelősségével összefüggésben, nem róható fel a Törvényszéknek az, hogy a fellebbező ezen jogsértésekért való személyes felelősségét a KVB alelnökekénti beosztásából, valamint abból a tényből vezette le, hogy a fellebbező nem határolódott el a KVB munkájától.
- 46 Ezek azok a ténybeli megállapítások – amelyeknek a felülvizsgálata nem feladata a Bíróságnak a fellebbezés keretében –, amelyek lehetővé tették a Törvényszék számára lényegében az arra való következtetést, hogy a KVB felelős volt a 2010. december 19-i elnökválasztás keretében a nemzetközi választási normák megsértéséért, valamint hogy az személyesen V. Ipataunak, ezen intézmény alelnökének is betudható. V. Ipatau állításával ellentétben a Törvényszék nem alkalmazott vele szemben vélelmet, következésképpen nem járt el a Tay Za kontra Tanács ítélettel (C-376/10 P, EU:C:2012:138) ellentétesen azáltal, hogy felvette a nevét a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek jegyzékébe pusztán a más személyekkel ápoltt kapcsolatokra való hivatkozással.
- 47 Harmadszor V. Ipatau azt rója fel a Törvényszéknek, hogy az átvette az EBESZ által a KVB-nek címzett, ez utóbbi határozatainak a minőségére vonatkozó kritikákat anélkül, hogy megvizsgálta volna e határozatokat. Márpedig V. Ipatau ezzel az érveléssel valójában vitatja a bizonyítékok Törvényszék általi értékelését, valamint a Törvényszék által az azoknak tulajdonított értéket.
- 48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróság bizonyos helyzetekben figyelembe veheti a nemzetközi nem kormányzati szervezetek jelentéseit (lásd ebben az értelemben: N. S. és társai ítélet, C-411/10 és C-493/10, EU:C:2011:865, 90. és 91. pont). Szükségszerűen figyelembe veheti az EBESZ-hez hasonló nemzetközi szervezet jelentését.

- 49 A Törvényszék a megtámadott ítélet 140. pontjában ellenőrizte az EBESZ-jelentés megbízhatósági szintjét úgy, hogy összehasonlította e jelentés következtetéseit az Európa Tanácshoz hasonló intézményektől származó következtetésekkel.
- 50 A Törvényszék ténybeli értékeléseinek az összességére tekintettel – amelyeknek a felülvizsgálata nem feladata a Bíróságnak a fellebbezés keretében – a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 145. pontjában mint megalapozatlant elutasította a Tanács mérlegelési hibájára alapított jogalapot.
- 51 A Törvényszék ezáltal tiszteletben tartotta a jelen ítélet 42. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból eredő, azon indokok jogszerűségének a felülvizsgálatára vonatkozó elveket, amelyeken a vitatott jogi aktusokhoz hasonló jogi aktusok alapulnak.
- 52 Következésképpen a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az arányosság elvének a megsértésére alapított negyedik jogalapról

A felek érvei

- 53 Negyedik jogalapjával V. Ipatau azt állítja, hogy a Törvényszék azzal, hogy a vele szemben 2011-ben és 2012-ben hozott intézkedéseket jóváhagyta, miközben az EBESZ-jelentés semmilyen korlátozó intézkedést nem javasolt a KVB tagjaival szemben, megsértette az arányosság elvét. Hangsúlyozza, hogy az EBESZ-nek a KVB-vel kapcsolatos általános ajánlásai csak e bizottság összetételére, valamint a bizottság által a helyi bizottságoknak címzett utasítások minőségére vonatkoznak. Márpedig a KVB tagjainak kollektív szankcionálása úgy tűnik, hogy nyilvánvalóan aránytalan és nem hatékony, mivel megakadályozza a KVB tagjai számára azt, hogy megismerjék az európai tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat.
- 54 A fellebbező továbbá arra hivatkozik, hogy a régi hagyományokkal nem rendelkező fehérorosz választási rendszer javításának az előmozdítása érdekében nélkülözhetetlennek tűnik az, hogy a választási rendszer szereplői, különösen a KVB tagjai nagyobb figyelmet fordítsanak a nemzetközi választási normákra. E tekintetben az uniós tagállamok képzéseket kínálhatnának nekik, valamint az uniós államokban zajló választások alkalmával megfigyelő látogatásokat lehetne szervezni. Márpedig a fellebbező szerint az Unió területén való utazás megtagadása nyilvánvalóan szembemegy az EBESZ-jelentés célkitűzéseivel.
- 55 A Tanács mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az EBESZ-jelentés a fellebbezővel szembeni korlátozó intézkedéseknek nem az egyetlen jogalapja. Ezt követően arra hivatkozik, hogy semmilyen ellentmondás nincs az EBESZ-jelentés és a Tanács, valamint az Unió politikái között. Éppen ellenkezőleg, e politikák – beleértve azokat, amelyek a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatosak – célja a fehérorosz rezsimre és az azzal kapcsolatban állókra történő nyomásgyakorlás azért, hogy véget vessenek az emberi jogok súlyos megsértésének, a civil társadalommal és a demokratikus ellenzékkel szembeni elnyomásnak, valamint hogy tiszteletben tartsák a demokráciát és a jogállamiságot Fehéroroszországban, beleértve a nemzetközi választási normákat. Egyébiránt a Tanács korlátozó intézkedései nem akadályozzák azt, hogy a választások igazgatásáért felelős személyek a nemzetközi választási normák tárgyában képzésben részesüljenek Fehéroroszországban. Továbbá a 2012/642 határozat 3. cikkének (6) bekezdése lehetőségeket biztosít mentességekre az Unió területén való utazás tilalmát illetően.

A Bíróság álláspontja

- 56 A Bíróság eljárási szabályzata 169. cikke (2) bekezdésének megfelelően a fellebbezés keretében felhozott jogalapoknak és jogi érveknek pontosan meg kell jelölniük a Törvényszék határozatában szereplő indokolás vitatott részeit (lásd: Thesing és Bloomberg Finance kontra EKB végzés, C-28/13 P, EU:C:2014:230, 25. pont; Klein kontra Bizottság ítélet, C-120/14 P, EU:C:2015:252, 85. pont).
- 57 Ezért nem felel meg e követelménynek az a fellebbezés, amely – anélkül, hogy az e fellebbezés tárgyát képező ítéletben szereplő jogi hibát konkrétan azonosítaná – a Törvényszék előtt már bemutatott jogalapok és érvek megismétlésére korlátozódik. Az ilyen fellebbezés ugyanis valójában pusztán a Törvényszékhez benyújtott keresetlevél újbóli megvizsgálására irányuló kérelemnek minősül, ami nem tartozik a Bíróság hatáskörébe (lásd: Klein kontra Bizottság ítélet, C-120/14 P, EU:C:2015:252, 86. pont).
- 58 Márpedig V. Ipatau annak az állítására való szorítkozással, hogy a Törvényszék tévesen ítélte úgy, hogy a Tanács szóban forgó intézkedései nem voltak aránytalanok, anélkül hogy pontosította volna a megtámadott ítélet ötödik jogalapja indokainak az általa vitatni szándékozott részeit, nem felelt meg az eljárási szabályzat 169. cikke (2) bekezdése követelményeinek. Továbbá a fellebbezés negyedik jogalapjának a keretében felhozott érvek nem a megtámadott ítélet, hanem a Tanács említett intézkedései ellen irányulnak, valamint lényegében megismétlik a Törvényszék előtt már bemutatott érveket.
- 59 Mivel a negyedik jogalap ezért valójában pusztán a V. Ipatau által első fokon benyújtott keresetlevél újbóli megvizsgálására irányuló kérelemnek minősül, azt mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 60 Mivel V. Ipatau négy jogalapja elutasításra került, a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

- 61 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 62 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 63 V. Ipaut, mivel peresztes lett, a Tanács kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein kívül a Tanács részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) **A Bíróság Vadzim Ipaut kötelezi a saját költségein kívül az Európai Unió Tanácsa részéről felmerült költségek viselésére.**

Aláírások